

TENTAMEN: Sannolikhets teori 1, del 2, 5p. 2005-04-02, kl 8:30-13:30.

Lärare och jour: Aila Särkkä, telefon 772 35 42

Hjälpmedel: Valfri räknare med tömda minnen och lexikon.

- 1) Formulera och bevisa den svaga formen av Stora Talens Lag. Du kan anta att de stokastiska variablerna har ändlig varians σ^2 . (3p)
- 2) Man ritar en triangel på planet. Ett av hörnen av triangeln ligger i origo, en i punkt X i x -axeln och en i punkt Y i y -axeln. X och Y är oberoende och $N(0, 1)$ -fördelade. Beräkna väntevärdet av ytan av triangeln. (3p)
- 3) En råtta har hamnat i labyrinten. Från startpunkten (där den är nu) har den två olika riktningar att välja mellan: Om den går till höger, kommer den att komma tillbaka till startpunkten efter 3 minuter. Om den går till vänster, kommer den att vara ute efter 2 minuter med sannolikheten $\frac{1}{3}$ och kommer den att komma tillbaka till startpunkten efter 5 minuter med sannolikheten $\frac{2}{3}$. Bestäm den förväntade tiden som råtтан kommer att vandra i labyrinten om den alltid väljer riktningen från startpunkten på måfå. (3p)
- 4) Bestäm korrelationskoefficienten för $X =$ poängsumman av de m_1 första och $Y =$ poängsumman av de m_2 sista av n stycken oberoende kast med en tärning, för m_1, m_2 och n sådana att $m_1 \leq n, m_2 \leq n$, och $n \leq m_1 + m_2 \leq 2n$. (3p)
- 5) Antar att man har tre vita och tre svarta bollar i två urnor så att det finns tre bollar i vardera urna. Man säger att systemet är i tillstånd i , om det finns i vita bollar i urna 1, $i = 0, 1, 2, 3$. På varje steg en av bollarna dras från urna 1 och en boll från urna 2. Bollen som dras från urna 1 stoppas i urna 2 och bollen som dras från urna 2 stoppas i urna 1. Låt X_n vara tillståndet av systemet efter det n -te steget. Beräkna övergångssannolikheterna av Markovkedjan $\{X_n, n \geq 0\}$. (3p)

Lycka till!